

трансформации современности / Под ред. Ю.Н. Пахомова, Ю.В. Павленко. – К. : Наук. думка, 2006. – 686 с

3. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2019 року : Постанова КМУ від 21 липня 2006 р. № 1001. – URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>.

4. Комплексна програма реалізації на національному рівні рішень, прийнятих на Всесвітньому саміті зі сталого розвитку, на 2003–2015 роки : Постанова КМУ від 26.04.2003 р. № 634. – URL: <http://who-is-who.com.ua/bookmarket/ust/6/60/9.html>.

5. Про стимулювання розвитку регіонів : Закон України від 8.09.2005р. № 2850-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2005. – № 51. – С. 548.

6. Економічна криза в Україні: виміри, ризики, перспективи / Я.А. Жаліло, О.С. Бабанін, Я.В. Белінська та ін. ; за заг. ред. Я.А. Жаліла. – К. : НІСД, 2009. – 142с.

7. Сухоруков А. Проблеми підвищення інвестиційної активності регіонів / А. Сухоруков. – URL: <http://www.niisp.gov.ua/articles/66/>.

8. Горбач Д. Ключ к миру / Д. Горбач // Бизнес. – 2009. – № 26. – С. 17–20.

9. Данилишин Б.М. Інвестиційна політика в Україні : монографія / Б.М. Данилишин, М.Х. Корецький, О.І. Дацій. – Донецьк : “Юго-Восток, Лтд”, 2006. – 292 с

10. Инвестиционная привлекательность экономических систем. – URL: <http://investment2.ru>

УДК 368.5

Маслій О. А., к.е.н., доцент

Белкіна М. О., студентка

Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Стабільність функціонування ринкової економіки в умовах численних викликів та загроз значною мірою визначається рівнем розвитку та станом страхового ринку країни. В умовах сьогодення страховий ринок України знаходиться на етапі становлення, поступово адаптуючись до вимог європейських і світових ринків.

Страховий ринок України є частиною глобального економічного середовища, яке об'єднує національні страхові ринки по всьому світу. В Україні спостерігається формування страхового ринку, який ґрунтується на принципах підприємництва і державного нагляду за діяльністю страхових компаній, із захистом інтересів держави і страховиків, закріплених в нормах фінансового права.

Існування страхових ринків полегшує економічну діяльність, оскільки особи, які піддаються ризику, готові сплачувати справедливу премію, щоб забезпечити компенсацію понесених збитків чи втрат у разі настання певної події в майбутньому. Це дозволяє деяким особам займатися діяльністю, пов'язаною з вищим ризиком, пропонуючи більші, ніж очікувалося, доходи від продуктивності, які вони не могли б отримати в іншому випадку.

Страховий ринок є другим за величиною за капіталізацією серед інших небанківських фінансових ринків України, проте рівень

проникнення страхування в Україні залишається низьким. Саме тому згідно з Комплексною програмою розвитку фінансового сектора України, планується поступове збільшення цього показника.

Визначаючи перспективи розвитку страхового ринку України варто проаналізувати його ключові показники. За даними Національного банку України [1] та Нацкомфінпослуг [2], яка перебуває в стадії припинення, шляхом ліквідації відповідно до Указу Президента України від 30.06.2020 р. № 259/2020, загальна кількість страхових компаній станом на 30.09.2020 р. становила 215, у тому числі СК "life" – 20 компаній, СК "non-life" – 195 компаній, (станом на 30.09.2019 р. – 234 компаній, у тому числі СК "life" – 23 компаній, СК "non-life" – 211 компаній) (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка показників страхового ринку України 2016-2020 років [1; 2]

Показники	2016	2017	2018	2019	III кв. 2020
Кількість страхових компаній	310	294	281	233	215
у т.ч. СК "non-Life"	271	271	250	210	195
СК "life"	39	39	31	23	20
Валові страхові премії, млрд. грн.	35,2	43,4	49,4	53,0	33,0
Валові страхові виплати, млрд. грн.	8,8	10,5	12,9	14,3	11,1
Рівень страхових виплат, %	25,1	24,3	26,1	27,1	33,8
Загальні активи страховиків, млрд. грн.	56,1	57,4	63,5	63,9	61,6
Рівень страхових премій у ВВП, %	1,5	1,5	1,4	1,3	1,2
Передано в перестраховання, млрд. грн.	12,7	18,3	17,9	16,8	2,7
Сформовані страхові резерви, млрд. грн.	20,9	22,9	27,0	30,0	32,0
Обсяг опланих статутних фондів, млрд. грн.	12,7	12,8	12,6	11,1	10,7

На страховому ринку України протягом 2016-2018 рр. спостерігалася позитивна тенденція за ключовими показниками його розвитку. Проте в зв'язку з пандемією за прогнозами НБУ кількість страхових компаній на українському ринку з наявних 215 може суттєво скоротитися, оскільки не всі компанії в умовах карантину змогли виконати нормативи регулятора й організувати якісну роботу шляхом впровадження якісних онлайн сервісів, що в умовах пандемії є необхідною умовою для повноцінної діяльності.

Під впливом викликів, ризиків та загроз, пов'язаних із пандемією страховий ринок України має додаткові можливості для розвитку через зростання попиту на ньому [3], в результаті чого відбувається розширення страхового поля, зростання кількості страхувальників та укладених договорів страхування за окремими видами страхування, збільшення обсягу зібраних страхових премій, що сприяє розвитку страхового ринку.

В умовах сьогодення перспективи розвитку страхового ринку значною мірою визначаються процесами діджиталізації, оскільки ті страхові компанії, які гнучко підлаштовуються під клієнта, для прикладу, надаючи можливість оформити поліс онлайн без візитів у представництва, мають конкурентні переваги на страховому ринку. Разом із цим розвиток

нових сегментів та напрямів страхування, нових страхових продуктів у відповідь на виклики пандемії безумовно визначають перспективи розвитку страхового ринку України.

Література

1. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України. Пресслужба Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (Нацкомфінпослуг). URL: <https://www.nfp.gov.ua/ua/Informatsiia-pro-stan-i-rozvytok-strakhovoho-rynku-Ukrainy.html>.

2. Національний банк України. Офіційний веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>

3. Маслій О.А. Тенденції на страховому ринку України під впливом пандемії / О.А. Маслій, М.О. Белкіна // Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток фінансового ринку в Україні: загрози, проблеми та перспективи», присвяченій 90-річчю Університету, 22 жовтня 2020 року. – Полтава : НУПП, 2020. – С. 34-36.

УДК 330.1

*Л. О. Птаценко, д. е. н., проф.,
Є. С. Каленіченко, магістрант*

Національний університет «Полтавська Політехніка імені Юрія Кондратюка»

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ІНТЕРЕСІВ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ

В умовах економічної нестабільності, кризи, спричиненої пандемією та іншими факторами, необхідно акумулювати внутрішні резерви зміцнення національної економіки. Разом з тим, в українському суспільстві економічна свідомість знаходиться на тому рівні, коли відсутня співпраця бізнесу і суспільства. Економічні інтереси особисті переважають суспільні. Недосконалі також відносини між бізнес-партнерами. Не часто в бізнесі дотримуються принципів Гарвардської моделі перемовин «win-win». Мало хто усвідомлює, що в багатьох економічних взаємовідносинах а також загрозливих ситуаціях необхідно скооперуватися, діяти спільно, оскільки бажання отримати особисті вигоди може трансформуватися в особисті втрати.

Згідно з твердженням А. Сміта «Економічна людина» це – егоїст, який хоче збагатитись за рахунок підвищення якості й продуктивності благ та послуг. Головною рисою визначення є «економічний егоїзм», тобто прагнення суб'єкта до збільшення власної вигоди. Інакше кажучи, «економічна людина» – це раціональний індивід, що має постійні переваги та прагне до збільшення власної вигоди в умовах повноти інформації, свободи вибору та кількісного оцінювання альтернатив [1].

Більшість науковців і фахівців дотримуються думки, що наявність багатьох (групових, індивідуальних, суспільних) економічних інтересів призводить до виникнення суперечностей між ними. Джерелом цих суперечностей є складна модель суспільних відносин, де кожен інтерес із цієї великої кількості є, з одного боку, важливим, автономним, а з іншого –